

zadnje, a ne zadnjega našim srcem, navedem prelepo mikavno berilo gosp. predsednika čitalničinega „Kaj Valvazor pripoveduje o starih Kranjcih in Kranjicah“. Berilo, že samo na sebi jako interesantno in humoristično, izbudilo je še posebej po lepem in karakterističnem govorjenji splošno priznanje in veliko veselost. Gosp. predsedniku gre torej posebna zahvala za trud njegov in marljivost, s katero je iz velikanškega gradiva izbral ravno to, kar je bilo najmikavnejšega za naše občinstvo. K-a.

Dodatek. Dodati smo dolžni temu poročilu še posebno zahvalo gospej Šolmajerjevi, da je namesti g. pevovodje blagovolila na glasoviru tako lepo spremljevati pevske zборе.

— (*Kranjska hranilnica*) je imela 19. dne t. m. v veliki dvorani realke občni zbor. Društveni prvosednik je poročal, da so vloge minulo leto 1876. pomnožile se za 611.192 gold. 80 kr. Posebno imeniten oddelek hranilničnega delovanja so posojila na zemljišča in hiše po mestih, in je hranilnica tudi minulo leto velik del svoje gotovine izposodila zemljiščnemu posestvu; posebno obširno je podpirala posestnike na Dolenskem (se vé da zmiraj gledé na pravila), kateri so vsled slabe letine in družih elementarnih nezgod denarne pomoči potrebovali. — Bilanca dokazuje, da celo premoženje znaša 12 milijonov in 317.046 gold. 61 kr., od katerih spada 7 milijonov in 232.400 gold. 61 kr., toraj 60% celega premoženja na posojila na zemljišča, 552.059 gold. na lastno realno posestvo, 3 milijone in 345.725 gold. na državna dolžna pisma in na dolžna pisma za odvezo zemljišč Kranjske; posojilo na zlato in srebro, posojilo zastavljavnici znaša skupaj 1 milijon 81.196 gold. 37 kr. Razvidno je, da je premoženje hranilnice Kranjske tako preskrbljeno in zagotovljeno, da bi njenega trdnega stališča prekreneti ne mogli tudi politično burni časi; ona bode toraj zmiraj zamogla natančno izpolnovati pravične tirjatve vdeležencev svojih. — Po predlogu ravnateljstva je občni zbor dovolil, da se v dobrodelne in občnokoristne namene izplačajo zneski, katere smo priobčili že v poslednjem listu „Novic“. Celi znesek teh milodarov je bil 7730 gold.

— Na korist „narodni šoli“ je v nedeljo hvalovredno predaval gosp. Janko Krsnik o pesništvu in kulturi.

— Dr. Zarnik po uni teden dovršeni odvetniški preskušnji odpre v Ljubljani kmalu samostojno pisarno.

— (*Cenče iz Ljubljane.*) Zdaj jo imamo pomoč, kako bi se dijakom v naših gimnazijah olajšalo preveliko šolsko breme! „Tagblatt“ jo je iznašel! Ven iz šol s krščanskim naukom in pa s slovenščino, pravi — pa so dijakom olajšane študije. Pravijo, da bi si bil „Tagblatt“ vzel patent na to iznajdbo, ko bi ga ne bil sam intimus njegov, prof. Heinrich, krenil po nosu. Kršanski nauk v srednjih šolah „Turški list“ imenuje „absurdität“, slovenskega jezika pa so dijaki naši že „po ljudski šoli popolnoma zmožni.“ Da je krščanski nauk „Turškemu listu“ šemarija, no, to bode temu listu vsak verjel, kdor vé, da mu je koran sv. pismo; da pa je „Tagblatt“ tako neumen, da bistre glavice naših slovenskih dijakov tako očitno nad Nemce stavi, tega bi nihče ne verjel, ako ne bi videl zapisano v 47. listu njegovem. Naša šolska mladina že „popolnoma zna (vollkommen mächtig) slovenski jezik, ko je dovršila ljudsko šolo“. To izgovorivši ni pomislil, da nemški dijaki morajo pravi tumpci in bedaki biti, da se jim nemščina — njih materni jezik — po vseh razredih gimnazijalnih v glavo vbija ali „einpauket“, da s „Tagblattom“ govorimo. Za ta kompliment se še nemčurji ne bodo „Tagblattu“ zahvalili.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Neprenehoma kujejo Avstrijsko-ogersko pogodbo, pa še zmirom ni skovana, ker mnogo ustavovercev ne mara za-njo, pa tudi mnogo Magjarov ne. Grof Hohenwart, kot prvomestnik kluba državnopravne stranke, je dobil unidan od ministerstva vabilo, naj skliče svojo stranko, da sliši vladno poročilo; al on je odgovoril, da tega ni treba, ker njegova stranka že iz časnikov vé, kaj vlada hoče. Isto tako so na enako vabilo odgovorili Poljaki. Dokler bo vlada to sila važno zadevo smatrala za strankarsko, a ne za državno zadevo, ne more se teh obravnav udeležiti noben pravi Avstrijan. Še huje nasprotuje pa načrtani pogodbi velika stranka na Ogerskem. Časnik „Naplo“ imenuje nameravano pogodbo „še bolj sramotno“ kakor zgubljeno vojsko, in ministra Tiszo, ki so ga Magjari nedavno za „boga“ častili, imenujejo zdaj zagrizeni Magjari „izdajalca domovine“, in ko je unidan šel v državni zbor, bilo je v neki bližnji hiši razpostavljeno mnogo policije zato, ker je slišala, da ga hočejo s kamni napasti, ko gre v zbornico. Sad dualizma čedalje bolj v klasje gre!

— Tukajšnji „N. W. Tagblatt“ poroča, da ministerstvo Avstrijsko in Ogersko nameravata skupaj 500 milijonov gold. na pósito vzeti; pač vesela novica tistim, ki bodo morali posojilo poplačati!

— Govori se, da bode državni zbor o velikonočnih praznicah le za kakih 14 dni prenehal. Koj po veliki noči začne obravnavo o prenaledbi davkov; ob enem pa bo odbor, kateremu se izroči Avstrijsko-ogerska pogodba v poročanje, razpravljal to zadevo.

Iz Turčije. — Ruska armada še ni prestopila Pruta, ker je zadnje dni v Rumuniji veliko snega padlo. Ignatiev potuje zopet okoli velikih vlad; nekateri smatrajo to potovanje Ruskega generala za znamenje miru, drugi za znamenje, da kmalu počijo Ruski topovi; se ve da je zadnje verjetniše. Da bi Rusija, vsa pripravljena za boj, se vdala norčavemu predlogu Angleške vlade, ki hoče, da bi se Turčiji dalo eno leto časa, da izvrši svoje obljube kristijanom, je prazna komedija, kakor bo komedija to, da se 13. dne t. m. začne v Carigradu državni zbor. — S Srbijo se je res pomirila Turčija; 5. dne t. m. je knez Milan potrdil osnovo miru, po kateri obdrži Srbija vse prejšnje pravice in privilegije. — 4. t. m. pa so se pričeli razgovori o miru tudi s Črnogoro. — Med tem pa se pripravljajo ustajniki v Bosni in Hercegovini na nov boj, in sem ter tje že so zopet bile bitke, nesrečne za Turke, Miriditi pa so se vzdignili že na noge zoper Turke; 6000 oboroženih mož, ki so oblegli Puca-sotesko, je zapodilo v beg veliko trumo Turkov, ki so na-nje prihruli.

Listnica vredništva. Gosp. dopisniku iz „Idrijske noveléte“: Ker nam ni prav jasno, kamo merite s žalo, prosimo nekoliko razjasnila.

Žitna cena

v Ljubljani 4. marca 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 10 fl. 24. banaška 10 fl. 94. — turšice 6 fl. 80. soršice 6 fl. 77. — rži 6 fl. 40. — ječmena 4 fl. 70. — prosa 4 fl. 70. — ajde 5 fl. 95. — ovsa 3 fl. 74. — Krompir 4 fl. 50 kr. 100 kilogramov.